

Udendørs musik- arrangementer

Om at forebygge støj

STOP

Miljøministeriet **Miljøstyrelsen**

Hvad er støj ?

Når vi oplever lyde, som vi ikke bryder os om, kalder vi det støj. Støj er enhver form for uønskede lyde, uanset om de kommer fra rock, klassisk musik eller fra trafikstøj.

Støj måles i decibel - forkortet (dB). Vi opfatter høje og dybe toner forskelligt. Ved måling af lydets styrke, lydtrykket, bruger man ofte en særlig metode, der efterligner ørets følsomhed. Så siger man, at målingen er A-vægtet. Måleenheden herfor kaldes dB(A).

Hvis et støjniveau sænkes med 10 dB(A), vil støjen opleves halvt så kraftig. I stille vejr, vil lydtrykket sænkes med 6 dB(A) for hver gang, afstanden til lyd-kilden fordobles. Man kan tydeligt høre, når lydtrykket ændres med 2-3 dB(A).

S T O P

Hvor kommer støjen fra ?

Musikken er naturligvis den mest dominerende støjkilde fra udendørs musikarrangementer. Lyden breder sig langt i alle retninger, især i åbne områder og ved lav bebyggelse. Lyden kastes tilbage fra murflader, f.eks. store bygninger.

I området hvor koncerten afholdes, vil der være flere mennesker end normalt. På adgangsvejene bliver støjniveauet derfor højere et par timer før og efter koncerten. Flere cykler, biler og eventuelt busser betyder et højere støjniveau. Der er snakken og råben fra glade voksne og børn.

Lastvogne, der forsyner arrangementet med mad og drikke, scene og musikanlæg, vil forstyrre den ro, der normalt er i området. Når scenen stilles op, vil håndværkernes maskiner og håndtering af stillads øge støjniveauet.

Hvem generes af støjen ?

En udendørs musikkoncert er en begivenhed, der normalt kun finder sted om sommeren. Det er også på det tidspunkt, vi befinder os udendørs for at nyde det gode vejr.

Musikken, larm fra tilskuere og den ekstra trafik vil genere de lokale beboere. Hvis det blæser, vil støjen bevæge sig langt i vindretningen. Placeres scenen med retning mod et boligområde, generes flere mennesker end en placering mod f.eks. et fabriksområde.

Hvordan kan støjgener begrænses ?

Den mest belastende støj fra musikarrangementer kan nedbringes, så den generer de lokale beboere mindre.

Placering af scene

Scene og højttalere bør placeres med omtanke. Udendørs bevæger lyden sig langt. Lydtrykniveauet vil typisk være over 60 dB(A) cirka 1/2 km fra scenen. Så skal stemmen hæves, hvis musikken skal overdøves.

Flere højttalere

I stedet for kun at placere højttalere ved scenen, kan der opsættes flere højttalere ude på området. Så skal højttalerne ikke hæves så højt over jorden, og lyden skal ikke forstærkes så meget. Lyden bliver også bedre fordelt blandt tilskuerne.

Retningsbestemte højttalere

Hvis der anvendes retningsbestemte højttalere, vil lyden bedre kunne afgrænses til pladsen. Færre omkringboende generes af støjen.

Trafik med lastbiler

Til- og frakørsel gennem boligområder bør undgås, hvis det er muligt. Trafik med lastbiler, der forsyner arrangementet, vil forstyrre de omkringboende.

Få koncerter

Afholdes der få koncerter frem for mange - på den samme lokalitet - vil omgivelserne normalt opleve en lavere belastning.

“Plombe”

Man kan indbygge en elektronisk “plombe”, der hindrer, at lydtrykniveauet kommer over en - på forhånd - fastsat maksimal grænse.

Kommunale forskrifter.

Kommunalbestyrelsen kan vedtage forskrifter om udendørs musikarrangementer. Forskrifterne kan angive de nærmere betingelser for afholdelse af et arrangement.

Formålet vil typisk være at begrænse generne for de omkringboende.

Kommunen kan udforme strengere pålæg end allerede vedtagne forskrifter, hvis det anses for at være påkrævet.

Udformning af forskrifter

Forskrifterne kan eksempelvis være en sammenvejning af:

- Den forventede lydstyrke ved koncerten
- Antal tilhørere
- Antal belastede boliger
- Arrangementets varighed
- Antal arrangementer på samme lokalitet i løbet af en sæson eller et år
- Kvalifikationer for lydteknikere, evt. godkendt kursus
- Lokaliteten, hvor musikudøvelsen finder sted
- Adgangsveje for publikum og for til- og frakørende lastbiler, opstilling af scene, afprøvning af lyd etc.
- Placering af scene, toiletter og andre faciliteter

En koncert med mange tilskuere vil typisk kræve en højere lydstyrke end hvis der kun er få tilskuere. Undersøgelser viser, at en opdeling i 3 grupper, på 200-1000, 1000-5000, og over 5000 er hensigtsmæssig ved udformning af forskrifter.

Hvad siger loven ?

Grundlaget for at kræve, at støjgener fra udendørs musikarrangementer skal nedbringes, er "Lov om miljøbeskyttelse", lov nr. 358 af 6. juni 1991.

Loven beskriver støj som en forurening, der skal forebygges og bekæmpes.

Hjemmel til indgreb

Miljøbeskyttelsesloven bemyndiger kommunalbestyrelsen i de enkelte kommuner til at forlange, at støjgener skal nedbringes eller bringes til ophør.

I loven står der også, at kommunalbestyrelsen kan nedlægge forbud mod aktiviteten, hvis ulemperne ikke kan afhjælpes. Med "ulemper" menes der også støj, der generer omgivelserne.

Kommunale forskrifter

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 367 af 10. maj 1992, giver kommunalbestyrelsen tilladelse til at vedtage forskrifter. De kan indeholde regler om vilkårene for indretning og drift af eksempelvis udendørs musikarrangementer.

En forskrift kan bidrage til at forebygge og afhjælpe forurening med støj. Der kan ikke klages til andre myndigheder over kommunale afgørelser på områder, hvor der er vedtaget forskrifter.

Hvis du vil vide, om der er vedtaget forskrifter om udendørs musikarrangementer i din kommune, så kan du henvende dig hos kommunens tekniske forvaltning eller hos politiet.

Støjgrænser

Ved musikkoncerter o.l. tillades der ofte et væsentligt højere støjniveau, end de vejledende grænseværdier for støjbelastning foreskriver. Når en koncert planlægges, har arrangøren derfor et større ansvar for, at støjgener begrænses mest muligt af hensyn til omgivelserne. Lydstyrken skal afpasses efter tilskuermængden, og den må ikke være højere end nødvendigt. I nogle kommuner er en tilladelse betinget af, at lydteknikeren har specielle forudsætninger for at benytte udendørs musikanlæg, eksempelvis fra et godkendt kursus.

Hvor skal du henvende dig ?

Du skal altid søge politimesteren om tilladelse, hvis du ønsker at afholde en udendørs koncert. Normalt rådfører politiet sig derefter med kommunens tekniske forvaltning, før et tilsagn gives.

Ansøgning om tilladelse

I en ansøgning kan du med fordel angive:

- Hvor arrangementet skal finde sted
- Hvor mange tilskuere du forventer
- Hvor du ønsker at placere scene, toiletter m.v.
- Hvornår koncerten starter og dens varighed
- Lydteknikerens kvalifikationer, eksempelvis gennemført kursus i at benytte udendørs musikanlæg
- Antal arrangementer du ønsker at afholde.
- Vedlæg accept fra ejeren af grunden

Ansøgningsfrist

Ansøgningen skal være afleveret senest 14 dage før arrangementet, jvf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 367 af 10. maj 1992.

Formålet med denne pjece er, at vejlede arrangører af udendørs musikkoncerter i at forebygge støjgener ved hensigtsmæssig indretning ved afholdelse af arrangementer m.v.

Kommunale myndigheder kan forebygge støjgener ved at udforme forskrifter, der fastsætter regler for afholdelse af udendørs musikarrangementer.

Ved udarbejdelse af pjecen er der anvendt materiale fra Miljøkontrollen i Odense.

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Tlf. 32 66 01 00

